

De 'Brotherhood of Man'

L. Polman, Sierra Leone*

**Met de hoog oplopende
verdeeldheid in de
VN-Veilighedsraad
inzake Irak vraagt u
zich wellicht bezorgd af
of de internationale
gemeenschap
haar langste tijd
gehad heeft.
Het antwoord is: Nee.
De 'Brotherhood of Man'
tiert als nooit tevoren.**

'Divided Nations': dat lidstaten het nu en dan ergens over eens worden was binnen de VN altijd al de uitzondering. Verdeeldheid, over bijna alles, is de norm. Hoe kan het ook anders in een organisatie met 191 leden, ieder met eigen religieuze overtuigingen, nationale feestdagen, talen, favoriete schotels, prioriteiten, bruto nationaal product en culturele eigenaardigheden. De meningen over status en relevantie van de Verenigde Naties zelf lopen ook kilometers uiteen.

Zo hebben de meeste Europeanen op school geleerd dat de VN-Veilighedsraad het enige orgaan op aarde zou zijn dat het recht heeft om te bepalen of Irak mag worden aangevallen, of niet. De gemiddelde Europeaan gelooft dat het een zootje wordt als een *superpower* als Amerika met wat vrienden zomaar landen binnenvalt. Zoals de Franse president Chirac onlangs verwoordde in de *New York Times*:

A few principles and a little order are needed to run the affairs of the world.

De visie van de gemiddelde Amerikaan op de status van de Veilig-

heidsraad is veel relaxter. Amerikanen zijn ervan overtuigd dat de Veiligheidsraad er is om Amerikanen toestemming te geven Irak aan te vallen. Als de toestemming uitblijft, val je Irak gewoon tóch aan. In Amerikaanse ogen is de Veiligheidsraad een soort adviescollege. Goede raad neem je in ontvangst, slechte gooi je in de prullenbak. Voor veel Amerikanen is de stemming over een VN-resolutie een folkloristisch ritueel. Amerikanen hoeven de VN niet serieus te nemen, want ze hebben de organisatie niet nodig. Amerikanen hebben niemand nodig. Als puntje bij paaltje komt, is Amerika sterk genoeg om in z'n eentje ten strijde te trekken. Amerika blijft alleen maar lid van de VN om niet flauw te doen.

Sinds de VS in Irak voordeel hoe je de VN-Veilighedsraad straffeloos negeert, durven ook andere lidstaten er naar hartelust op los te inter-veniëren. De (soms onverwachte) bontheid van de allianties en de militaire gedaanten waarin ze dat doen brengt de hedendaagse internationale saamhorigheid fraai tot uiting. Anderhalve week krantenknippen levert een Olympisch aandoende parade van invasies, multi-

* Mevrouw Polman, journalist en documentairemaker voor onder meer de VPRO, schreef artikelen voor de Volkskrant, NRC Handelsblad en Vrij Nederland. Haar bezoek aan de VN-operatie in Rwanda (1995) gaf haar leven een beslissende wending. Polmans derde boek, 'k Zag twee beren' bevat het verslag daarvan.

Thans bevindt ze zich in Sierra Leone en doet in columns en verhalen verslag van deze – voor velen onbekende – VN-operatie. Voor meer informatie: www.rozenbergps.com/polman

laterale bezettingen, vredesoperaties, humanitaire interventies en militaire optredens op. Wie waar wel of geen toestemming voor heeft weet niemand precies, maar in dit tijdperk van zelfexpressie doet dat er ook niet meer toe.

In Afganistan beleeft de NAVO sinds kort haar eerste optreden buiten Europa ooit. Wég met de achterhaalde geografische beperkingen. De Noord-Atlantische Verdragsorganisatie nam de voorstelling in Afghanistan over van in een weer ander multinationaal verband dienende Duits-Nederlandse troepenmacht.

Naast deelnemers uit vijftien verschillende NAVO-lidstaten, zien we in en rond Kabul militairen uit nog eens vijftien niet-NAVO-landen. Die opereren onder apart Amerikaans commando in een parallelle interventie. Houden we het vergrootglas dichterbij die parallelle macht, dan ontdekken we er een troepje door de US Army getrainde Serviërs tussen, voor de gelegenheid weggeplukt vanachter hun verschansingen langs de Servische grens met Kosovo. Kosovo, dat nog altijd tegen deze en andere Servische legeronderdelen beveiligd wordt door weer een andere NAVO-troepenmacht.

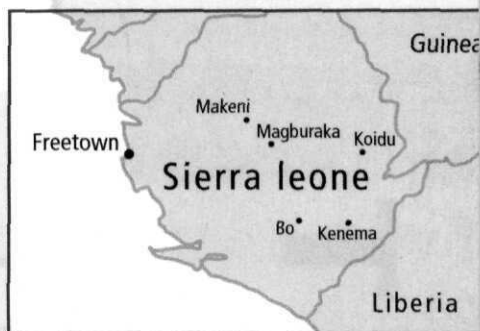
Verplaatsen we de blik naar de militaire arena in Irak, waar de ons bekende Coalition Forces optreden, dan zien we alweer zo'n Wereldtentoonstelling. Dertig verschillende landen vaardigden soldaten af. Australiërs, Denen, Nieuw-Zeelanders, Zuid-Koreanen, Thai, Nederlanders, El Salvadorianen, Hondurezen, Mongolen en Filippijners treffen we er zij aan zij met soldaten uit zo ongeveer het voltallige voormalige Oostblok: Bulgaren, Albaniërs, Tjechen, Oekraïeners, Letten, Litouwers, Polen, Slovenen en Kazachstanen.

Toegegeven, sommige coalitieleden moesten door aanvoerder Amerika eerst flink onder druk gezet worden voordat ze naar Irak wilden komen. Als je als Letland of Slovenië zijnde hoopt ooit lid van de NAVO te mogen worden, deed wegblijven uit Irak je zaak geen goed. Feit is ook dat veel deelnemers slechts een symbolische bijdrage aan de Coalitie leveren. Slechts 27 Kazachstanen kwamen opdraven, bijvoorbeeld. Maar dat is altijd nog meer dan het Amerikaanse 'support team' dat afgelopen september in Liberia landde om het door rebellen belaagde volk aldaar een hart onder de riem te steken. Zeven Amerikaanse mariniers gingen aan land. Dat een door Amerika beloofde 'limited assistance' zó limited zou zijn, had niemand durven dromen.

Het laatste nieuws is dat Bosnië ook naar Irak komt. Een hartverwarmend geste, want Bosnië staat zelf nog altijd onder bescherming van 12.000 militairen uit dertig landen, in alweer zo'n interessante mix van NAVO en VN.

In Sierra Leone doet de VN het met een Brits interventieteam, in Liberia zijn wij erbij, in Ivoorkust banen Franse paratroepers de weg voor een 'multinationale militaire waarnemersmissie' en een eveneens door Frankrijk geleide troepenmacht (Europees, maar niet-NAVO) heeft zojuist het Franse militaire ingrijpen in de Democratische Republiek Congo blauwgespoeld. Of groen? Ik kan het knipsel even niet vinden om het na te kijken, maar wat kan het schelen?

Waar het om gaat, is dat de internationale gemeenschap bloeit. Woekert zelfs, nagenoeg ongehinderd door de 'few principles and a little order' waar Chirac het over had.



BERICHT UIT AFRIKA